

دیدگاه‌های تازه درباره پاتوژنی و درمان آسم کودکان

دکتر ابوالحسن فرهودی

استاد دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

خلاصه:

آسم بیماری مزمن ریوی کودکان و بزرگسالان است که بوسیله علائمی مانند ۱- انسداد قابل برگشت مجاری هوایی با کمک درمان یا خودبخود ۲- افزایش پاسخدهی مجاری هوایی ۳- پیدایش سلولهای انفلاماسیون در جدار مجاری هوایی مشخص می‌گردد. علیرغم پیشرفتهای شایان توجه در تکنولوژی تشخیص و آزمایشگاه و همچنین کشف داروهای تازه در معالجه بیماران آسمی، گزارشات جدید نشان دهنده افزایش مرگ و میر ناشی از این بیماری است، که به عقیده اغلب محققان عامل اصلی این افزایش مرگ و میر، عدم مصرف کافی و وافی داروهای آنتی‌انفلاماتور است. بدیهی است با توجه به پدیده انفلاماسیون و دخالت سلولهای ائوزینوفیل، نوتروفیل، ماکروفاژ و لنفوسیت‌های T که همگی در پیدایش انفلاماسیون نقش دارند و با مصرف کورتیکواستروئید مهار می‌گردند، در آسم مزمن باید همواره این دارو را در موقع مناسب، به مقدار کافی و به مدت ضروری مصرف کرد. بعلاوه آموزش کودک و والدین درباره چگونگی پیدایش آسم و خطرات احتمالی آن بخصوص مرگ کودک، از اهمیت زیادی برخوردار است. (مجله دانشگاه علوم پزشکی زنجان - سال اول - شماره ۳ - صفحات ۱۱-۷)

مقدمه:

آسم یکی از بیماریهای شایع جوامع بشری است که از مهمترین علل مراجعه به درمانگاهها و بیمارستانها به شمار می‌آید و از علل مهم غیبت از مدرسه می‌باشد. در سالهای اخیر علیرغم بهبود چشمگیر تکنولوژی و دسترسی به اعماق ریه‌ها توسط فایبراپتیک و همچنین اشاعه داروهای جدید ضد آسم، مرگ و میر ناشی از بیماری آسم رو به فزونی است و این امر در کشورهای صنعتی و پیشرفته در نوشته‌های پزشکی منعکس شده است. تصور می‌رود چنین وضعی از بهاندادن به مسئله پاتوژنی و عدم درک مسئله مهم انفلاماسیون در مسیر آسم مزمن سرچشمه گرفته باشد. این انفلاماسیون با

داروهای مستعصم کننده برونش به خوبی بهبود نمی‌یابد و نیاز به مصرف طولانی داروهای ضد انفلاماسیون و به عبارت دیگر کورتیکواستروئید دارد. در حاصل شستشوی برونشها با فایبراپتیک که اصطلاحاً BAL یا Bronchoalveolar Lavage نامیده می‌شود، وجود سلولهای انفلاماتور خصوصاً نوتروفیلها، ائوزینوفیلها، ماکروفاژها و سلولهای دیگر مثل لنفوسیت‌های T و نیز حاصل عمل ائوزینوفیلها یعنی ترشح Major Basic Protein (MBP) و مزکهای آسیب دیده را می‌توان به رأی‌العین مشاهده و اثبات کرد.

ایمنولوژی آسم:

چگونگی برخورد آلرژنها و آنتی‌ژنهای محیطی با